

*Társadalmi és szabályozási jövőképek a legújabb technológiák
között
2026. május 27.*

A mesterséges intelligencia és a digitális kompetencia szerepe a közsféra átalakulásában

**Dr. Fási Csaba, tudományos munkatárs
NKE ÁNTK Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék**

Mit vizsgál az előadás?

Központi Kérdés

A közsféra digitális és MI kompetenciái milyen módon járulnak hozzá a közszolgáltatások hatékonyságának erősítéséhez?

Kutatási fókusz: kompetencia ↔ hatékonyság kapcsolat

Elméleti elemzés

OECD és EU megközelítések szintézise a digitális kompetencia értelmezéséhez

Normatív keret

EU AI Act kockázatalapú szabályozásának vizsgálata közigazgatási kontextusban

Feltételrendszer

MI-alapú rendszerek hatékonyságát meghatározó kompetenciaszintek azonosítása

OECD és EU megközelítések

OECD Megközelítés

- Az MI közszektorbeli alkalmazása csak megfelelő szervezeti és kompetenciaalapok mellett képes fenntartható hatást elérni
- Digitális kompetencia nem csupán egyéni készség, hanem a kormányzási kapacitás szerves része
- Tagállami elemzések: az adatinfrastruktúra és az emberi kapacitások együttes fejlesztése szükséges
- A kompetenciahiány az MI-bevezetések egyik fő kockázati tényezője

Európai Unió Keretrendszer

- DigComp 3.0: a digitális kompetencia öt területének strukturált modellje állampolgárok és köztisztviselők számára
- Digital Decade Policy Programme 2030: célszámok a közzféra digitalizációjára vonatkozóan
- European AI Office: az AI Act végrehajtásának koordinációja, hatóságok felkészítése

Kockázatalapú szabályozás a közigazgatásban

KOCKÁZATI
SZINT

A magas kockázatú kategória hatása a közigazgatásra:

Kötelező emberi felügyeleti mechanizmusok · Részletes technikai dokumentáció · Alapjogi hatásvizsgálat · Regisztrációs kötelezettség az EU adatbázisban

Digitális és MI kompetencia szintjei

Adattudatosság

Adatok értelmezése, minőségének megítélése, adatvezérelt döntéshozatal alapjai

MI-ismeretek

Az MI-rendszerek működési elvének megértése, korlátok és lehetőségek felismerése

Digitális kommunikáció

Digitális csatornákon keresztüli hatékony és biztonságos ügyintézés

EGYÉNI SZINT

Szervezeti adatinfrastruktúra

- Interoperábilis adatrendszerek kiépítése
- Adatminőség és adatkezelési protokollok
- Határokon átnyúló adatmegosztás

Intézményi MI-kultúra

- Felelős MI-alkalmazás belső szabályzata
- Kompetenciafejlesztési programok
- Emberi felügyelet beépítése a folyamatokba

SZERVEZETI SZINT

Mikor hoz eredményt az MI a közsférában?

Az MI-alapú rendszerek hatékonyságnövelő hatása csak megfelelő szintű digitális kompetenciák mellett érvényesül - mind szervezeti, mind egyéni szinten.

Kompetens munkaerő

Köztisztviselők digitális és MI-ismeretei lehetővé teszik az automatizált döntéstámogatás kritikus értékelését és felügyeletét

Adatinfrastruktúra

Megbízható, interoperábilis és magas minőségű adatbázisok nélkül az MI-rendszerek nem tudnak pontosan és megbízhatóan működni

Átláthatóság és bizalom

Az algoritmikus döntések magyarázhatósága és az érintetti bizalom kiépítése előfeltétele a széles körű elfogadásnak

Jogi és etikai keret

Az AI Act és belső szabályzatok betartása strukturálja a felelős alkalmazást és csökkenti a jogi kockázatokat

Mi akadályozza a felelős MI alkalmazást?

01

Kompetenciahiány

Elégtelen digitális alapkészségek a közszféra dolgozóinak körében

MI specifikus ismeretek szisztematikus hiánya képzési programokban

Generációs és szervezeti különbségek a digitális felkészültségben

02

Adatinfrastruktúra korlátai

Nem naprakész adatrendszerek akadályozzák az MI-integrációt

Adatminőségi problémák és hiányos adathalmazok

Határokon átnyúló adatmegosztás jogi és technikai akadályai

03

Átláthatósági kihívások

Az algoritmikus döntések fekete doboz jellege

Nehézkes magyarázhatóság a polgárok és ellenőrző szervek számára

Algoritmikus elfogultság és diszkrimináció kockázata

Fő megállapítások

A digitális kompetencia, mint kormányzati kapacitás: Az MI-alapú közszolgáltatások sikere szervezeti és egyéni kompetenciafejlesztés nélkül nem garantálható.

Az EU AI Act strukturál: A kockázatalapú megközelítés új kötelezettségeket ró a magas kockázatú közigazgatási MI-alkalmazásokra, amelyek betartása kompetenciát igényel.

A hatékonyság feltételes: Az MI csak megfelelő adatinfrastruktúra, átláthatóság és emberi felügyelet esetén hozza az elvárt hatékonyságnövekedést.

Szisztematikus fejlesztés szükséges: A kompetenciahiány és az infrastrukturális korlátok leküzdése koordinált, stratégiai beavatkozást igényel tagállami és EU szinten egyaránt.

A jövő közigazgatása csak digitálisan kompetens, MI tudatos szervezetekben tud felelősen és hatékonyan működni.